

Жѣмъ тѣхъ се причислявить 4 села отъ кичевския край, именно: *Индимци, Букойчани, Леиница и Рудари*. Тия мѣста образувать прѣходъ отъ западно-македонската група къмъ западно-българския шопски дѣлъ. Тѣ иматъ ударение западно-македонско. Въ Горни Пологъ изговарятъ ж като ъ: пѣтъ, дѣбъ, рѣка, събота; въ Долни Пологъ ж се изговаря вече като у: путь, рука, както въ Скопска Църногория и въ Кумановския край¹⁾.

Кумановскиятъ край заедно съ Вранско, Пиротско въ Сърбия и съ Царибродско, Брѣзничко, Трънско и Кюстендилско Краище въ Княжество България, влиза въ единъ особенъ клонъ отъ западнитѣ български говори, който се отличава съ нѣкой сѣрбизми, вмѣкнати въ него²⁾.

Въ Скопие се срѣща чистиятъ западно-македонски говоръ съ кумановския. Овче Поле и низината на Щипско принадлежатъ къмъ горно-българския западенъ говоръ, но заедно съ Тиквешъ образувать прѣходна зона къмъ македонския западенъ говоръ.

Въ облѣклото на горно-българския или шопския край особна отлика сж кожуситѣ, гащитѣ съ тѣсни крачули (патури), които по другитѣ части на Македония не носятъ.

Въ цѣлата страна, завзета отъ горно-българското население, сж запазени до сега голѣми недѣлени родове. Обикновено въ една къща живѣятъ всички брата женени и неженени, доклѣ сж живи родителитѣ имъ, или само нѣкой отъ тѣхъ. Срѣщатъ се много често недѣлени родове и слѣдъ смъртта на родителитѣ. Въ Паланечкото село *Търново* нераздѣления родъ на *Пешови* има 9 женени членове, съ семейство отъ 50 души; въ с. *Подържи Конь* родътъ на *Станойковци* има 34 души. Въ Овчеполското селѣ *Трогерци* семейството *Пърчови* брои 34 души; въ с. *Серчиево* родътъ *Рампоповци* се състои отъ 40 члена; въ *Патетино* дѣдови *Петкови* сж 28 души. Въ с. *Моянци* близо до Кочани родътъ на *Чорбаджи Коце* има 25 души. Най-голѣми сж родоветѣ въ Осоговията; тамъ въ с. *Саса* извѣстно семейство *Бисерци*, състояще близу отъ 100 члена, се е раздѣлило едва прѣди 4—5 години на 4 особни рода³⁾. Такива голѣми родове има навредъ въ Малешово, Пианецъ, Плачковица и Джумайско. Въ Разлогъ само дѣлбата е усилена и голѣми семейства вече нѣма.

¹⁾ В. „Новини“, год. II. бр. 17.

²⁾ Иречекъ, Кн. България, II. 505; Теодоровъ, Западнитѣ български говори. II. С. XIX. 202, 209.

³⁾ Стефанъ П. Ивановъ, Зимна разходка, София, 1899 г. стр. 28—32.